

TÜRKİYE İNANÇ DİPLOMASİSİ PROGRAMI

TÜRKİYE İNANÇ DİPLOMASİSİ PROGRAMI ÖZEL ÇALIŞTAYI

SONUÇ RAPORU (TASLAK)

TASAM Kamu Diplomasisi Enstitüsü ve kardeş kurumları tarafından geliştirilen “**Uluslararası Karşılıklı Kapasite İnşası**” temalı **TÜRKİYE İNANÇ DİPLOMASİSİ PROGRAMI**’nın ilk etkinliği olarak; **12 Mart 2020** tarihinde **İstanbul**’da **CVK Park Bosphorus Otel**’inde yemekli toplantı formatında bir **Özel Çalıştay** gerçekleştirilmiştir.

Küresel inanç diplomasisi önceliklerini belirlemeyi amaçlayan Çalıştay’a Süleyman ŞENSOY (TASAM Başkanı), Doç. Dr. Cemil KUTLUTÜRK (Ankara Üniversitesi), Doç. Dr. Ekmel GEÇER (Sağlık Bilimleri Üniversitesi), Öğr. Üyesi Dr. Mahmut SALİHOĞLU (İstanbul Üniversitesi), Öğr. Üyesi Dr. Mehmet ÖZAY (İbn Haldun Üniversitesi), Arş. Gör. Dr. Rafet Aykut AKAY (Marmara Üniversitesi), İzgi SAVAŞ (TASAM Proje Yöneticisi), Ahmet YILDIZ (TASAM Proje Yöneticisi) ve diğer misafirler katılmıştır.

TÜRKİYE İNANÇ DİPLOMASİSİ PROGRAMI’nın alt temalarında; “Tarihsel Perspektif: İnanç ve Diplomasi”, “Stratejik İletişim, Medya ve Yapay Zekâ”, “Devlet-Dışı Aktörler ve Sivil Toplum”, “Akademi ve Dinî Otoriteler”, “İnsanlık için Ortak Kodlar ve Dinamikler”, “Kanaat Önderleri ve Çatışma Çözümleri”, “Yükselen Güçler; Çin, Hindistan, Rusya, Brezilya vb. ve İnanç Diplomasisi” ile “Teknoloji Yönetişimi ve İnanç” konuları yer almaktadır.

“İnsana ve İnsanî Değerlere Saygı” esas alan inanç diplomasisi bağlamında radikalizmin engellenmesi amacıyla diplomatları, din adamlarını ve akademisyenleri buluşturan etkinlikler düzenlenmesi, kanaat önderi vasfına haiz şahsiyetlerle etkileşimin artırılması, hükümet-dışı örgütlenmeler ve sivil toplum örgütleri ile ilişkilerin geliştirilmesi, sorun alanlarına özgü bir takım özel komisyonların kurulması gibi ilke ve faaliyetlere öncelik verilmesi amaçlanmaktadır.

İnanç diplomasisine ilişkin çalışmalar 2016 yılında “Potansiyelin Keşfi: Kapasite Yönetimi ve Derinleşme” ana teması ile İstanbul’da gerçekleştirilen SİVİL GLOBAL 2016 (Global Sivil Diplomasi İnşası Zirvesi) kapsamında yapılan “İnanç Diplomasisi Çalıştayı” ile başlatılmıştır. 21 Nisan 2016 tarihinde yayımlanan Rapor <https://bit.ly/2WSiRxi> bağlantısından indirilerek incelenebilir.

TÜRKİYE İNANÇ DİPLOMASİSİ PROGRAMI

12 Mart 2020 tarihinde icra edilen Özel Çalıştay'da öne çıkan görüş, öneri, eleştiri ve düşüncelerin, Türkiye'nin İnanç Diplomasisi Stratejisi ile ilgili çalışmalara katkı vermesi maksadıyla bir metin olarak hazırlanarak yayınlanmasına karar verilmiştir.

Türkiye'nin kamu diplomasisindeki amacı; uluslararası arenada sahip olduğu imkânları ve potansiyeli artırmaktır ve TASAM Kamu Diplomasisi Enstitüsü de Ülkemizin sahip olduğu yumuşak gücü etkin şekilde kullanarak başarılı sonuçlar elde etmesine katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Kamu diplomasisinin amacı Joseph NYE'nin de iddia ettiği gibi yabancı ülke vatandaşlarının üzerinde oluşturulan olumlu izlenim ve değiştirilen fikirlerin ölçülebilirliğidir. Türkiye'nin bu manada kamu diplomasisi potansiyeli oldukça yüksektir.

Bu çerçevede, İnanç diplomasisi; siyasi ve dinî alanlar arasında bir köprü oluşturulması, din ya da mezhep mensupları arasındaki iletişim kopukluğunu gidermek üzere faaliyetler düzenlenmesi, çatışmalara ve sürtüşmelere neden olan akideler, görüşler, düşünceler ve barış inşası konusunda bilgilendirmeler yapılması amacıyla yürütülmelidir.

İnanç diplomasisi faaliyetleri sırasında siyasetin doğasından kaynaklanan bazı zorunlulukların mutlak surette din karşıtlığı olarak algılanmaması gerektiği anlatılmalıdır.

Kamu Diplomasisi Enstitüsü başta olmak üzere "Uluslararası Karşılaştırmalı Kapasite İnşası" temalı çalışmalarımız ile Kamuya ve otoritelere konsept belgeler üretilmesi ve çalışmalarına katkı sunulması hedeflenmektedir. Karşılıklı konuşmalar, bilimsel toplantılar Türkiye'nin uluslararası etkileşimini artırmasını sağlayarak Türkiye'nin misyonuna katkı sunacaktır.

Türkiye'nin uluslararası sistemde küresel değerler barındıran bir aktör olarak öne çıkması, dünyanın inanç diplomasisi ekseninde daha iyi tanınıp analiz edilmesiyle doğru orantılıdır. Coğrafi konum ve tarihsel tecrübe itibarı ile Türklerin, Hristiyan ve Yahudi kültürüne diğer dinî geleneklere nazaran daha çok vakıf oldukları söylenebilir. Avrupa nüfusunun büyük çoğunluğunun bu iki dine mensup kimselerden oluştuğu bilinmektedir.

Ancak sadece Avrupa değil aynı zamanda Afrika ve Asya başta olmak üzere diğer coğrafyalarda da faaliyet alanı genişletmelidir. Özellikle Çin, Hindistan ve Japonya gibi Uzakdoğu ülkeleriyle de ilişkiler güçlendirilmelidir. Bunun önemli yollarından biri; o bölgenin dinî ve kültürel yapısının tanınıp bilinmesi ve bu suretle inanç diplomasisi kanallarının güçlendirilmesinden geçmektedir.

TÜRKİYE İNANÇ DİPLOMASİSİ PROGRAMI

1. Dışişleri Bakanlığı'nın Kamu Diplomasisinin Sürdürülebilirliği için Yetkin Kadro ve Eğitimlere İhtiyacı Vardır.

Türkiye'nin 1970 ve 1980'li yıllar arasında yaşadığı iç sorunlar nedeniyle kamu diplomasisi geliştirme konusunda geri kalmışlıktan söz etmek mümkündür. Bugünün Türkiye'sinde, kamu diplomasisi alanındaki çalışmalara yoğunluk verilmeye başlanmıştır. Günümüzde Post-Kolonializm, Post-Sekülerizm ve Post-Modernite sonrasında dinin yeniden ortaya çıktığı bir akımla karşı karşıyayız.

Katolik nüfusu yoğun olan Latin Amerika ülkeleri ve Güneydoğu Asya'da Filipinler; son 30 yıldaki katılımcı hamlelerle dikkat çeken ASEAN (Association of Southeast Asian Nations - Güneydoğu Asya Ülkeleri İşbirliği) ve bu yapı içinde ekonomik anlamda önemli bir potansiyel teşkil eden 300 milyonluk Malay toplumunda dinin kayda değer rolü ve işlevi; Sovyetler Birliği (SSCB) sonrası dönemde Polonya'dan başlayarak Doğu Avrupa'da önem kazanan Ortodoksluk, devlet ve din ilişkilerinin canlı olduğu yapılar teşkil etmektedir. Tüm bu unsurlar, kamu diplomasisinde dinin yerini belirleyen unsurlar olarak görülebilmektedir.

Türkiye'de kamu diplomasisi alanında aktif faaliyet yürüten kurumların başında Dışişleri Bakanlığı gelmektedir. Bu noktada ilgili bakanlığın proaktif faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşları ile ortak çalışma alanlarında bir araya gelmesi, böylece sürecin daha fazla işlerlik kazanması ve Devlet nezdinde de etkinlik alanı sağlaması mümkün olabilir.

Bu uygulamalarda - gerek Devlet gerek sivil toplum nezdinde olsun - organizasyonun işlerliğini artırmak amacıyla sosyolog, psikolog, sanat tarihçisi vb. çeşitli sosyal bilim alanlarından uzmanların ilgili diplomasi faaliyetlerine destek vermelerinde fayda bulunmaktadır. Böylece, çalışmaların kapsamlı ve donanımlı bir ekiple yürütülmesi akademik bağlamda disiplinler-arası bakış açısının yakalanması ve bunun politikalara ve faaliyetlere yansıtılması çoklu kazanımları gündeme getirecektir. Uzmanlar marifetiyle sürdürülecek organizasyon eksikliği, olumsuzlukları beraberinde getirmektedir.

Dışişleri Bakanlığı'nın kamu diplomasi faaliyetlerinin sürdürülebilirliği için imkânları mevcuttur ancak bunun için yeterli kadroya sahip olunup olunmadığı tartışmalıdır. Dışişleri Bakanlığı tarafından görevlendirilmiş olan Türk Diplomatlar için görev sahalarındaki farklı inanç sistemlerine mensup muhataplarıyla daha etkin iletişim kurabilmeleri açısından diğer dinleri anlatan eğitimler genişletilmeli ve bilgilendirici el kitapları hazırlanmalıdır.

TÜRKİYE İNANÇ DİPLOMASİSİ PROGRAMI

Bunun için Dinler Tarihçileri başta olmak üzere ilgili alanlarda uzmanlaşmış, bilimsel yeterliliğe sahip kimselerden dersler alınmalıdır.

Buna ek olarak; “brand ambassadors” olarak tanımlanan “marka elçileri” üzerine de önemli görevler düşmektedir. Laik bir ülke olan Türkiye içinde inanç diplomasisinin nasıl şekillenmesi, uygulanması ve araştırılması gerektiği üzerinde çalışılmalıdır. İnanç diplomasisi sadece dış ilişkiler ve karşılıklı bağların geliştirilmesi ile sınırlı kalmayıp aynı zamanda ülkeler arasında ekonomik faaliyetlerin de yeniden yapılandırılması ve güçlendirilmesine zemin hazırlamaktadır.

Helâl endüstrisi bunun bir örneğidir. Bu alanda marka hâline gelmiş Malezya Federasyonu’nun yanı sıra, bölgesel ve küresel ölçekte Singapur, Avustralya, Japonya, Tayvan, Güney Kore, Çin, İngiltere ve Kanada bu sektörde kayda değer gelişmeler gösteren ülkeler arasında yer almaktadır.

Türkiye’nin, çok farklı alanları içinde barındıran helâl endüstrisinde hak ettiği yeri almamış olmasını bir potansiyel olarak değerlendirerek mümkün olduğunca çeşitliliği yakalayacak şekilde faaliyetlere girişilmesinde fayda bulunmaktadır. Giderek küresel ekonomide kayda değer bir yer edinen bu endüstrinin sadece STK’lara bırakılmayacak stratejik bir gelişme alanı olduğu için bu anlamda devletin bir master plan çerçevesinde tüm ilgili kurumların işbirliğine açık bir yaklaşım sergilenmeli ve gerekli destekler sağlanmalıdır. Dolayısı ile inanç diplomasisinin bir kolunu da ekonomik faaliyetler oluşturduğuna şüphe bulunmamaktadır.

Marka elçilikleri aracılığı ile aynı zamanda Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî ve Yunus Emre gibi referans kişilerin İslâmîyet üzerinde oluşturduğu kültürel ve dinî algıyı anlatmaktan ziyade bu kimliği, değeri ve olguları destekleyen çalışmalarla anlamlandırmak ve anlatmak gerekecektir.

2. Dinî Ataşelerin Görev Alanlarında Yüksek Etkileşim ve İşbirliği Sağlaması Gereklidir

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı’na bağlı Diyanet İşleri Başkanlığı; yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın din hizmetleri ve din eğitimleri ile ilgili işlemleri yürütmek, soydaş ve akraba topluluklar ile İslam dinine mensup diğer topluluklara bu konuda yardımcı olmak amacıyla yurt dışı teşkilatlarında müşavir, ataşe ve din görevlisi gibi personel görevlendirmektedir. Bu uygulama, ağırlıklı olarak Avrupa’da yaşayan Müslüman Türklere yönelik geliştirilmiş olmakla beraber Asya Kitası’nın çeşitli bölgelerinde geliştirilmesine de ihtiyaç vardır.

TÜRKİYE İNANÇ DİPLOMASİSİ PROGRAMI

Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde faaliyet yürüten personelin görevlendirilmiş oldukları bölgelerde kendi inançları, gelenekleri ve kültürlerine görece zıt ve farklı ortamlarda kendilerini ifade etmelerinde fayda bulunmaktadır.

Büyükelçiler ve ataşeler başta olmak üzere devlet temsilcilerinin bölgedeki sosyo-dinî gelişmeleri yerinde tecrübe etmesi, ölçmesi ve söz konusu süreçlere dâhil olması için etkileşimin yüksek tutulması ve işbirliği sağlanması adına bölgedeki olumlu itibarın artırılması gerekir.

Türk hükümeti tarafından görevlendirilen dinî temsilciler/ataşeler ağırlıklı olarak Türklerin yaşam sürdürdükleri bölgelerde görev yapmaktadır. Bu bölgede görev yapan temsilciler halkın dinî ihtiyaçlarına cevap verebilmeli, din hizmetlerinin sağlanmasında yardımcı olmalı, radikal dinî gruplar hakkında toplum bilinçlendirilmeli ve belli ilkeler çerçevesinde diğer bireylerle de iletişimin yüksek tutulması yönünde bazı adımlar atılmalıdır.

3. Türkiye’de Eğitim Görmüş Yabancı Uyruklu Öğrenciler ile Ortak Vizyon Geliştirilmelidir

Türkiye aynı zamanda kamu diplomasisi faaliyetleri çerçevesinde dünyanın birçok yerinde öğrencilere yönelik burs, değişim programı ve benzeri eğitim imkânları sunmaktadır. Bu adımlardan bir tanesi Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından yürütülen kültür ve eğitim alanındaki çeşitli programlardır. Dünyanın birçok yerinde, öğrencilere yönelik eğitim, kültür ve dil ağırlıklı eğitim programları düzenlemektedir.

Özellikle ülkemizde eğitim görmekte olan yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yoğun eğitimler verilmekte ve bu eğitimleri destekleyici olarak öğrencilerin TÖMER kurslarından yararlanması sağlanmaktadır. Öğrencilerin Türkçe öğrenmesi desteklenerek, ülke kültür ve geleneklerine hâkim olmaları adına inisiyatif geliştirilmektedir.

Türk toplumuna uyum sağlamış bu öğrenciler; gerek Türkiye’deki gerekse kendi ülkelerindeki çeşitli sivil/resmî kurumsal yapılarla ilişkilerinin sürdürülmesine yönelik çalışmalar yapılmasında ve böylece Türkiye’nin sahada güçlü bir temsil ve verimlilik kazanmasında yer almalıdır.

Bu anlamda, sivil ve resmî kurumların ortak bir vizyon geliştirerek organizasyonlarda bu yönde icraatlara yer vermelerinde fayda bulunmaktadır.

TÜRKİYE İNANÇ DİPLOMASİSİ PROGRAMI

4. Türkiye’de Eğitim Alan Burslu Öğrencilerin Beklentilerini Karşılama Önemlidir

Eğitim alanında Türk hükümeti tarafından uygulanan faaliyetleri Diyanet İşleri Başkanlığı üstlenmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Endonezya, Malezya ve Kamboçya gibi devletler başta olmak üzere Güneydoğu Asya bölgesinden belli sayıda öğrenciler belirlenen heyetler tarafından mülakat yöntemiyle seçilerek Türkiye’ye davet edilmekte ve bu öğrencilerin eğitimlerine destek sağlamak amacıyla burs olanakları sunulmaktadır.

Gelen öğrenciler için ülkemizde hem lise hem de üniversite seviyesinde eğitimlerine destek sağlamak amacıyla yürütülen burs olanakları bulunmaktadır. Bu burs imkânı özellikle Endonezya hükümeti tarafından önemsenmekte ve teşvik edilmektedir.

Türkiye tarafından dikkatle izlenmesi ve daha da önemsenmesi gereken bu alanda, örneğin Kanada, Yeni Zelanda, Avustralya ve Japonya gibi Müslüman olmayan ülkelerin söz konusu ülkelerdeki ilahiyat fakülteleri ve/veya ilgili sosyal bilim alanlarına yönelik önemli yatırımları ve işbirlikleri olması konunun, küresel bağlamda önemini ortaya koymaktadır.

Güneydoğu Asya bölgesindeki Müslüman toplumlarla akademik anlamda geliştirilen bu işbirliklerinin hiç kuşku yok ki, yakın ve orta vadede akademik araştırmalar gibi üniversitelerin küresel kapasitelerinin artırılmasına katkı yapmasının yanı sıra mezunların ilgili devlet ve özel kurumlar içindeki istihdamları ülkeler arası ilişkilerin geliştirilmesinde anahtar rol oynamaktadır. Bu bağlamda, ilgili bölge ve ülkeler için özel bir ilgi ve önemin ortaya konması vizyon çalışmalarında değerlendirilmelidir.

Buna ek olarak Delhi’de Camia Millia İslâmîa Üniversitesi’nde Türkolog uzmanlar Türkçe eğitimler vermektedir. Bu üniversitede verilen Türkçe eğitimin desteklenmesi ve bu öğrencilerin de faaliyet alanlarına kazandırılması gerekmektedir.

Yürütülmekte olan bu eğitim programları çerçevesinde Türkiye’ye gelen öğrencilerin ülkemizden beklentilerini karşılamak da oldukça önemlidir. Bu anlamda hem maddî hem de manevî olarak politikalar şekillendirilmelidir.

Özellikle ilahiyat fakültelerinde okumaya gelen öğrencilere detaylı bir eğitim altyapısı oluşturulması, müfredatın çok kültürlü değerlere yer verecek şekilde genişletilmesi ve değerlendirilmesi gerekmektedir.

TÜRKİYE İNANÇ DİPLOMASİSİ PROGRAMI

5. Türkiye'nin İç Dinamiklerini Doğru Kavraması ve Ortak Değerleri Yansıtması Gerekmetedir

Türkiye'nin yürütmekte olduğu diplomasi'nin başarılı olması için ülke içindeki iç dinamiklerin de doğru kavranması gerekir. İnanç diplomasisi faaliyetlerinde; bölgedeki Müslüman Türklerin huzuru ve refahından ziyade o bölge halkına, sahip olunan İslâmî anlayışın güzel değerleri temsil ettiğini anlatma çabası içinde olunması önemlidir.

Bunu gerçekleştirebilmek içinde iç dinamiğinde ortak bir İslam olgusuna sahip olmak, diğer inanç ve kültürlerle bu ortak değeri yansıtabilme değerli olacaktır. UNESCO'nun 2005 yılında Mevlâ Sema Ayini'ni "İnsanlığın Sözlü ve Somut Olmayan Mirası" listesine alması, Yunus Emre Enstitüsü'nün dünyanın birçok yerinde faaliyet göstermesi tüm bu çalışmalarını destekleyici birer değer sayılmaktadır.

6. Ülkeyi Temsil Eden İş Grupları, Resmî Kurumlar ve Görevlilerin Kamu Diplomasisi Alanında Bilinçlendirilmesi Gerekmetedir.

Türkiye için Asya Kıtası'ndaki Güney ve Güneydoğu Asya bölgelerinde yer alan ülkeler, kültürel ve dinî olguları ile yakın bağlar kurmaya müsait bir yapıya sahiptir. Türkiye'de çekilen dizi ve sinema filmlerine bölge halkının ilgi duyması üzerine Türkiye'ye yapılan turistik ziyaretlerin rağbet kazanmış olması gibi durumlar bunun göstergelerindedir.

Bölge vatandaşları tarafından gösterilen bu mevcut ilginin korunması adına alınması gereken tedbirler ve dikkat edilmesi gereken unsurlar vardır. Bunlardan biri, Türk rehberlerin Türkiye hakkındaki sergiledikleri negatif söylemler, ilgili turist gruplarınca kendi ülkelerine taşınabilmekte ve bu gruplardan başlayarak Türkiye hakkında olumsuz bir imaj lekelenmesine neden olabilmektedir.

Rehberler sadece bir bölgenin eserini ve tarihini anlatmakla kalmayıp aynı zamanda o ülkenin dil ve kültürünün, dinî değerlerinin ve benzeri olguların temsilciliğini de yapmaktadırlar. Türkiye'yi temsil eden görevliler hakkında, resmî makamlar ya da meslek sahiplerinin bu yönde bilinçlenmesi ve gerektiği durumlarda ilgililere yönelik özel eğitim programlarının düzenlenmesi büyük önem arz etmektedir.

TÜRKİYE İNANÇ DİPLOMASİSİ PROGRAMI

7. Temsilciler Görev Yaptıkları Bölgenin Dinî, Kültürel ve Tarihî Yapılarını Tanımalı ve Olumlu Algıyı Kuvvetlendirmelidir

Asya bölgesinde yürütülen çalışmalarda dinler tarihi, din sosyolojisi, toplum bilimleri, kamu diplomasisi vb. alanlarda akademisyen, uzman ve bu alanla yakın ilişkisi olan kişilerin/kurumların bir araya getirilerek tecrübelerin ve fikirlerin ele alındığı bir yol haritası ile organizasyon şeması oluşturulması gerekmektedir. Buna ek olarak bölgede aktif görev yapan temsilcilerin dinî farklılıkları, bölgenin dilini, kültürünü, geleneklerini ve ülkeyi tanıma çalışmalarını sürdürmesi, temsilcisi olduğu bölge üzerinde bırakacağı izlenimini kuvvetlendirecek ve kamu diplomasisi faaliyetlerine katkı sunacaktır.

8. Tarihî ve Kültürel Bağların Olduğu Bölgelerde Tarihî Çalışmalar Yapılmalı

Türkiye'nin ortak bağlar kurmak istediği ülkeler üzerinde tarihî ve kültürel araştırmalar yapması gerekmektedir. Örneğin Hindistan'da Türkler yaklaşık sekiz asır varlık göstermişlerdir. Nitekim Cumhurbaşkanlığı filosunda yer alan yıldızlardan birisini temsil eden Babür Devleti Hindistan'da üç asrı aşkın bir süre (1511-1857) yönetimi elinde tutmuş bir Türk-İslam devletidir. Onların Hint alt kıtasında uzun süre devam eden varlıkları, bölgedeki mimarî ve kültürel eserlere yansıdığı gibi dinî ve kültürel açıdan oldukça zengin bir mirasın vücuda gelmesini sağlamıştır. Müslüman ve Hinduların birlikte yaşadıklarını teyit eden arşiv taramaları, belge ve dokümanlar üzerinden çalışmalar yapılması, tanıtıcı materyallerin hazırlanması diplomasi faaliyetlerinin işlevine katkı sunacaktır. Hint ve Uzak Doğu ülkelerinde görevlendirilecek Büyükelçilik aşamasındaki kişilere toplu kurslar verilerek görev yaptıkları coğrafyayla Türkiye/Osmanlı arasında vuku bulan siyasi-içtimai ilişkilerin tarihî seyri ve kültürel değerleri öğretilmelidir. Bu uygulamalardan ilham alarak; hem bilim adamlarının hem de devlet görevlilerinin gidecekleri ülkelerde birer temsilci olacakları değerlendirilerek eğitim programlarının içeriğinin artırılması ve revize edilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır.

9. Görevini Tamamlamış Siyasetçi ve Elçilerin Aktif Görev Alanına Dâhil Edilmesi

Türkiye'nin yürüttüğü diplomasi kanallarının işlerliğine destek sağlaması amacıyla emekli olmuş ve görevini tamamlamış siyasetçi ve büyükelçilerin aktif olarak görev hâlinde olması da kamu diplomasi kanallarının işlerliğini artıracaktır.

07 Nisan 2020, İstanbul